

Aprovat per acord de Consell de Govern d'1 de març de 2023

REGLAMENT INTERN DEL SERVEI DE DONACIÓ DE COSSOS I SALES DE DISSECCIÓ DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Preàmbul

L'estudi de l'anatomia és bàsic per a la formació dels professionals de les ciències de la salut. El seu aprenentatge es basa fonamentalment en l'estudi descriptiu i topogràfic de les estructures del cos humà i de les seves interrelacions. Aquesta forma d'estudi es basa especialment en la dissecció de cadàvers, que així es converteix en l'element bàsic de la docència i de la investigació en l'àrea de l'Anatomia, i que ofereix la possibilitat de conèixer amb el màxim detall el cos humà, així com les variacions que contínuament s'hi descriuen.

Així doncs, es requereix, en primer lloc, l'existència de persones que donin el cos amb aquesta finalitat docent i de recerca, així com els recursos humans i materials que facin realitat aquesta voluntat; cal, a més, i aquí és on vol contribuir especialment aquest reglament, una organització i un funcionament que garanteixin que els processos principals es duen a terme correctament, sobretot el procés de donació de cadàvers i l'ús que se'n faci amb finalitats de docència i recerca.

Per tal de garantir la disposició, conservació i utilització dels cadàvers en les condicions òptimes i ètiques que són exigibles, la Universitat de Barcelona, a l'empara de l'article 2.2.c de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, crea el Servei de Donació de Cossos i Sales de Dissecció, com una estructura específica de suport a la docència i a la recerca dels ensenyaments relacionats amb les ciències de la salut.

Conscients de la importància i l'especificitat d'aquest servei, i per tal de dotar-lo d'una estructura que n'asseguri el bon funcionament i la utilització correcta, el Consell de Govern de la Universitat de Barcelona, en virtut de les competències que li atribueix la normativa vigent, i en especial l'Estatut de la Universitat de Barcelona, aprova aquest Reglament intern del Servei de Donació

de Cossos i Sales de Dissecció de la Universitat de Barcelona.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Definició i règim jurídic

1. El Servei de Donació de Cossos i Sales de Dissecció (en endavant, SDCSD) és una estructura específica de suport a la docència i a la recerca dels ensenyaments de les ciències de la salut per als quals l'estudi del cos humà o d'alguna de les seves parts constitueix matèria obligatòria dels seus plans d'estudi (ensenyaments de Medicina, Odontologia, Infermeria, Podologia i Ciències Biomèdiques) creada per la Universitat de Barcelona a l'empara de l'article 2.2.c) de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.
2. El règim jurídic del SDCSD serà l'establert per la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, a la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, a l'Estatut de la Universitat de Barcelona i al present reglament d'organització i funcionament intern, així com el que s'ha establert a la resta de normativa estatal, autonòmica, local i universitària que es dicti en desenvolupament de les anteriors o que li sigui d'aplicació per raó de la matèria.
3. La gestió econòmica de les sales de dissecció es farà de conformitat amb la normativa aprovada per la comissió econòmica del Consell Social de la Universitat de Barcelona.

Article 2. Funcions

Són funcions del SDCSD:

- a) Promoure la donació de cos sencer i sensibilitzar l'entorn social.
- b) Atendre i informar els futurs donants.
- c) Gestionar l'acceptació de les donacions.
- d) Rebre, identificar i custodiar els cadàvers donats i oferir-ne el destí corresponent; portar-ne un registre.
- e) Conservar els cadàvers en condicions adequades per a la seva utilització.

- f) Disposar dels cadàvers i de les peces anatòmiques en les condicions adequades perquè es puguin fer les activitats docents o de recerca i transferència.
- g) Dur a terme les activitats complementàries necessàries, com la preparació de mostres anatòmiques, neteja i tractament d'ossos, articulació d'esquelets, reparació del material espatllat i altres tècniques relacionades amb l'activitat del servei.

Article 3. Principis informadors

1. Les activitats del SDCSD han de respectar sempre els principis d'altruisme, solidaritat, gratuïtat, informació i consentiment informat, i la utilització dels cossos o d'una part haurà de respectar, en tot cas, els postulats ètics de la investigació biomèdica.
2. El SDCSD farà ús dels mecanismes necessaris per assegurar-se que la donació no comporta cap gravamen a la família del donant i assumirà els costos que s'originin amb motiu del trasllat del cadàver, d'acord amb les limitacions geogràfiques que s'estableixin.

Article 4. Procediment

1. El SDCSD ha d'informar el donant, amb caràcter previ a la donació, de les qüestions següents:
  - a) Finalitat de la donació: utilització del cadàver exclusivament per a activitats docents i de recerca.
  - b) Possibilitat que el donant pugui revocar la donació en qualsevol moment, i informació del procediment per dur a terme aquesta revocació.
  - c) Condicions de la UB per acceptar la donació.
  - d) Condicions que haurà de complir el cadàver per tal que sigui acceptat:
    - Higieniques i sanitàries.
    - Les pròpies de les limitacions geogràfiques (per al trasllat del cadàver).
  - e) Protocol relatiu a la comunicació de la defunció, acceptació i trasllat del cadàver (especificant adreces i telèfons de contacte).
  - f) Qualsevol altra dada que exigeixi la normativa específica d'aplicació.

2. Després d'haver-li comunicat tot el que s'ha especificat anteriorment, el donant ha d'atorgar el seu consentiment informat de forma expressa, lliure, conscient i desinteressada. Per tant, no es podran acceptar donacions de persones que, per deficiències psíquiques, malaltia mental o qualsevol altra causa, no puguin prestar el consentiment en la forma indicada.

3. Produïda la defunció, i complerts els requisits higiènics, sanitaris i de trasllat, el SDCSD acceptarà la donació efectiva del cadàver, sempre que consti per escrit la donació previ consentiment informat de tots els extrems indicats.

Article 5. Registres

1. Cada SDCSD portarà un registre de persones donants, el responsable del qual serà el director o directora del corresponent SDCSD, en el qual es farà constar:

- a) Les dades personals de la persona donant: nom i cognoms, DNI, data de naixement i domicili.
- b) La data de la donació.
- c) La data de la revocació de la donació, si escau.
- d) El consentiment informat degudament signat i al que fa referència l'article anterior.

2. Cada SDCSD portarà també un registre dels cadàvers, el responsable del qual serà el director o directora de la sala corresponent. En el registre es faran constar:

- a) Les dades personals de la persona donant, amb especificació de les dades sanitàries que siguin rellevants.
- b) Les dades de la defunció: certificats.
- c) Les dades del trasllat del cadàver.
- d) L'acceptació de la donació amb la verificació del compliment de tots els requisits legalment exigits, així com el que s'ha establert en l'apartat anterior.

3. Tota la informació relativa a les persones donants i als cadàvers serà recollida, tractada i custodiada en la més estricta confidencialitat, conforme a les disposicions contingudes en la Llei general de sanitat i en la legislació de protecció de dades de caràcter personal vigent en cada

moment.

4. El deure de confidencialitat no impedirà l'adopció de mesures preventives quan se sospiti que hi poden haver riscos per a la salut individual o col·lectiva en els termes previstos per la legislació de sanitat o salut pública.

Article 6. Adscripció

1. El SDCSD s'adscriu, a tots els efectes, a la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona. La seu dels SDCSD en cada campus està ubicada a la Sala de Dissecció corresponent.

Capítol II: Organització i funcionament

Article 7. Estructura organitzativa

1. Es disposa de dues sales de dissecció, una situada al Campus Bellvitge i l'altra, al Campus Clínic de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona, on es rebran, identificaran, custodiaran, conservaran i s'utilitzaran els cadàvers donats.

2. Les sales de dissecció de cada campus tindran cadascuna un director o directora, que n'exercirà les funcions de direcció i representació.

3. Cada sala de dissecció tindrà, a més, una comissió d'usuaris i el personal d'administració i serveis que calgui perquè funcioni correctament.

Article 8. Director o directora del SDCSD per campus

El SDCSD a cada campus tindrà un director o directora, nomenat pel rector o rectora, a proposta del degà o degana de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona, d'entre el professorat universitari permanent vinculat a l'àrea d'Anatomia i Embriologia Humana de l'ensenyament de Medicina, preferentment un metge o metgessa, un cop escoltats els directors dels departaments que tinguin ensenyaments relacionats amb l'ús de les sales de dissecció i el

coordinador del campus corresponent.

El nomenament serà per a un període de quatre anys, renovable una sola vegada.

2. El director o directora tindrà les funcions següents:

- a) Exercir les funcions de direcció de la Sala de Dissecció en el seu campus i representar-lo davant de qualsevol instància.
- b) Coordinar les activitats de la Sala de Dissecció en el seu campus.
- c) Convocar i presidir les comissions d'usuaris de la sala de dissecció del seu campus i executar-ne els acords.
- d) Elaborar la proposta de pressupost de la sala de dissecció del campus, presentar-lo per a la seva aprovació a la Junta de la Facultat i proposar-ne les despeses previstes.
- e) Proposar al degà o degana de la Facultat, per a la seva aprovació, si escau, la normativa d'utilització de la sala de dissecció del campus.
- f) Proposar les tarifes d'utilització de les sales de dissecció de manera coordinada, per tal que les aprovi el Consell de Govern i el Consell Social de la Universitat de Barcelona.
- g) Vetllar pel compliment de la normativa de seguretat, salut, medi ambient i policia mortuòria, de manera coordinada amb el responsable de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut i l'OSSMA, per garantir unes condicions segures per a l'exercici de l'activitat que li és pròpia.
- h) Vetllar pel compliment dels postulats de la recerca biomèdica en totes les activitats de la sala de dissecció.
- i) Elaborar la memòria anual de la sala de dissecció de cada campus.
- j) Vetllar perquè els usuaris de la sala de dissecció compleixin en tot moment les normes de seguretat i salut, medi ambient i de policia mortuòria.
- k) Acceptar o denegar la donació de cossos, i dels cadàvers, d'acord amb les condicions establertes.

- l)* Qualsevol altra funció que li atribueixi aquest reglament o la normativa vigent.
2. Contra les resolucions del director o directora del SDCSD de cada campus es podrà interposar recurs d'alçada davant el rector o rectora de la Universitat de Barcelona.

Article 9. Comissió d'usuaris

1. Cada sala de dissecció tindrà una comissió d'usuaris amb la composició següent:

- a)* El director o la directora del SDCSD del campus, que la presidirà.
- b)* El coordinador o coordinadora del campus corresponent o persona en qui delegui.
- c)* El cap o la cap d'Unitat d'Anatomia i Embriologia Humana de cada campus, o persona en qui delegui.
- d)* Un representant nomenat per cadascun dels departaments que tinguin activitats docents en les sales de dissecció.
- e)* Quatre representants dels estudiants d'ensenyaments que facin ús de la sala de dissecció, en proporció a la representació estudiantil d'aquests estudis a la Junta de Facultat.
- f)* El responsable tècnic de la sala de dissecció.
- g)* L'administrador o administradora del campus on hi hagi la sala o persona en qui delegui, que en farà de secretari.

2. La Comissió d'usuaris té les funcions següents:

- a)* Informar la proposta de la normativa d'utilització de la sala de dissecció elaborada pel director.
- b)* Informar la proposta de pressupost de la sala de dissecció.
- c)* Acordar la planificació i utilització de la sala de dissecció respectiva i determinar, amb caràcter general, les prioritats d'utilització de la sala que hauran de respectar l'ordre següent: ensenyaments oficials (grau, doctorat i màsters), recerca, ensenyaments propis i altres activitats externes.
- d)* Ser informada de les incidències que hi puguin haver en relació amb la utilització

de la sala i participar de la solució.

- e) Ser informada anualment de les activitats que es duen a terme a la sala de dissecció, i específicament de les sol·licituds d'utilització d'entitats externes.

3. La comissió d'usuaris es reunirà en sessió ordinària un mínim de dos cops a l'any, i en sessió extraordinària sempre que ho consideri convenient el director del SDCSD del campus o quan ho sol·licitin la meitat dels membres.

Article 10. Personal d'administració i serveis del SDCSD

1. Cada sala de dissecció tindrà un responsable tècnic, que haurà de tenir coneixements bàsics d'anatomia, tanatopràxia, legislació de policia mortuòria i seguretat, i salut, així com de tasques de laboratori. El responsable tècnic ha d'actuar sota la dependència orgànica de l'administrador o administradora del centre on hi hagi la sala i sota la direcció científica i tècnica del director o directora de la sala de dissecció, i s'encarregarà de la planificació, execució i control de les activitats pròpies del servei i la supervisió de les activitats preparatòries i posteriors a la realització de les pràctiques. Es responsabilitzarà del bon ordre, manteniment i control de les instal·lacions, i del compliment dels horaris; vetllarà perquè els usuaris de les sales compleixin adequadament les normes d'utilització de la sala.

2. Les sales de dissecció podran disposar d'altre personal d'administració i serveis, el qual actuarà sota la dependència orgànica de l'administrador o administradora del campus del lloc on estigui situada la sala de dissecció.

Article 11. Utilització de les sales de dissecció

1. Cada sala de dissecció s'ha de dotar d'una normativa específica d'utilització, que serà elaborada pel director o directora, informada per la comissió d'usuaris i aprovada pel degà o degana de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona.

2. La normativa d'utilització de la sala ha de respectar l'ordre següent de prioritat a l'hora d'autoritzar les sol·licituds d'utilització de la sala: ensenyaments oficials: grau, doctorat i

màsters, recerca, ensenyaments propis i altres activitats externes.

3. La normativa d'utilització de les sales de dissecció haurà de regular les condicions de l'esmentada utilització, especialment pel que es refereix a les mesures de seguretat i salut, medi ambient i policia mortuòria, els horaris d'utilització, i haurà de contenir les oportunes normes de coordinació amb les corresponents instàncies de la Facultat.

Capítol III: Control i avaluació

Article 12. Control i avaluació.

1. El director o directora de cada sala de dissecció haurà de rendir comptes sempre que així li requereixi el degà o degana de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, la Comissió Acadèmica, la Comissió Econòmica o la Comissió de Recerca del Consell de Govern, la gerència, l'interventor o altres òrgans de govern de la Universitat de Barcelona.

Disposició transitòria

En el termini màxim de tres mesos des de l'aprovació pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona d'aquest reglament s'haurà d'adequar la composició de les comissions d'usuaris de les sales de dissecció al que s'estableix en aquesta normativa.

Disposició derogatòria

Queda derogat el Reglament intern del servei de donació de cossos i sales de dissecció de la Universitat de Barcelona aprovat per Consell de Govern d'1 de desembre de 2019.

Disposició final

Aquest reglament entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona, i es publicarà al Portal de Transparència de la Universitat.